

TISKOVÁ ZPRÁVA

Olomouc 6. 3. 2023

## PORODY ORYXŮ

Olomoucká zoo patří k nejúspěšnějším chovatelům oryxů jihoafrických v Evropě. Několik oryxů, kteří se stali základem stáda, získala v 70. letech přímo z oblasti jejich přirozeného výskytu z Namibie, odkud je spolu s množstvím dalších zvířat přivezl Ing. Josef Vágner. Během posledního období na zimovišti afrických zvířat přivítali ošetřovatelé na svět hned několik mláďat. „V předchozím roce jsme měli ve skupině mladého samce Malkina narozeného v Kolmardenu, který byl poměrně nesmělý a nevykazoval ani žádné známky dominance, ani nepředváděl pářicí rituály, které u dospělých samců bývají nápadné a nepřehlédnutelné. Proto jsme vlastně ani nevěděli, jestli v této sezóně samice vůbec budou březí. Malkin ale zřejmě přesně věděl, proč přicestoval do olomoucké zoo, ze které mimochodem pocházela jeho babička, a dosáhl toho, že téměř všechny samice zabřezly, jen k tomu nedošlo u všech synchronizovaně, ale splnění zadání si rozdělil na několik týdnů. Oryxe můžeme vypustit ze zimoviště ven až ve chvíli, kdy je teplejší a stabilnější počasí, většinou se tak děje v květnu. Čím dříve je vypouštíme, tím dříve samice venku zabřeznou, a tím dříve se pak na zimovišti narodí mláďata,“ uvádí zooložka RNDr. Libuše Veselá. Olomoucká zahrada chová oryxe od roku 1973 a za celou dobu chovu zde došlo k 334 porodům.

## ODKLÁDACÍ TYP

Samice rodí mládě **odkládacího typu**. Neznamená to, že by jej odložila a vzala do zaječích. V přírodě mládě **po nakojení od matky odchází** a samo si zvolí místo, kde ulehne. Matka se však za ním nevydává. Svou **pachovou stopou** by mohla přilákat predátora. Několikrát denně mládě **bučením přivolá, nakojí jej, olíže mu konečník**, čímž ho přiměje k **vyměšování** a nakonec ho dokonale **očistí**, aby ho případný predátor nevyhledal podle pachu. Poté malý oryx sám odchází zpět do úkrytu. Má-li dostatečný příjem mléka a péči samice, **první dny se téměř nehýbe**, leží při zemi, s hlavou přitisknutou k zemi a s ušima ke krku, vypadá jako hromádka písku, působí tak velmi nenápadně. Později se mláďata s matkami **připojují ke stádu**, případně se drží pohromadě **v tzv. školkách**.

## CHOVÁNÍ STÁDA

Oryx jsou zvířata s **distančním chováním**, což znamená, že jednotliví členové stáda drží od sebe navzájem určitou vzdálenost. Tuto vzdálenost překročí jen při **páření, při vzájemných soubojích a samozřejmě ve vztahu matky a mláděte**. Současně se ale stádo drží pohromadě, ať už zvířata **odpočívají, přemísťují se, nebo se pasou**. Jednotlivá zvířata jsou velmi **ostrážitá a jsou orientována různým směrem tak, že každé je obráceno na jinou stranu** a kontroluje tak určitý výsek okolí, takže společně mají přehled o dění a o případném blížícím se nebezpečí v úhlu 360 stupňů.

## OBECNÉ INFORMACE

Tento poddruh **africké pouštní antilopy** zdobí jedinečná **černobílá kresba**, stejně jako typický **úhoří pruh** na zádech. **Dlouhé rohy** vzhled umocňují. Jejich skupiny čítají přibližně 15 členů, někdy se však stáda při svých dlouhých **cestách za vodou a potravou** setkají a dále pokračují v počtu až **200 jedinců**. Ve skupině panuje přísná **hierarchie**. Výsostní postavení je dáno dominantnímu samci, mezi samicemi probíhají vzájemné **ritualizované souboje**, které vedou k seřazení do hierarchického žebříčku.

**Iveta Gronská**tisková mluvčí, marketing  
+420 608 101 325